

FUNDACJA GENERALI ELŻBIETY ZAWACKIEJ
i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
ul. Podcurna 93, tel. 0048 56 65 22 166
e-mail: fepak@wp.pl; www.zawacka.pl
REGON 870502736
KRS 00000 41682
NIP 52 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Informacja
skazana K. Wojtowicz

Harcerka
1939

brosz. 2013
DRAHONOWSKA-
Matkowska Olga

3150/HS
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 3150/184

Drahonowska - Matkowska Olga

I. Materiały dokumentacyjne —

- I/1 – relacja właściwa —
- I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —
- I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 5, s. 1-5

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

- III/1 – dot. rodziny relatora —
- III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —
- III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —
- III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie brak

II Materiały uzupełniające relację

- Olga Drahonowska - Matkowska, www.slp.gmdh.republika.pl 2002, k. 3, s. 1-3
- Olga Drahonowska - Matkowska, www.pl.wikibooks.org, k. 2, s. 4-5

Powrót

od p. K. Wojtowicz

Wpłynęło dnia 18.11.
Ldz. 4678 WSK
100

OLGA DRAHONOWSKA- MAŁKOWSKA

Urodzona 1 IX 1888r. w Krzeszowicach. W czasie studiów we Lwowie związana z Eleusis, gdzie po raz pierwszy zetknęła się z Małkowskim, swoim późniejszym mężem. W 1912r. Drahonowska do melodii rewolucyjnej pieśni "Na barykady" dostosowała wiersz Ignacego Kozińskiego "Wszystko, co nasze...", dopisując refren i zmieniając nieco słowa zwrotek. Utwór ten, już jako pieśń ("Marsz Skautów"), uzyskał znaczną popularność, stając się wkrótce hymnem harcerskim (uprzednio tę funkcję pełniła "Rota"). W 1913r. jej drużyna wprowadziła do harcerstwa pozdrowienie "Czuwaj!". W tymże roku Drahonowska ze względu na chorobę płuc przeniosta się do Zakopanego, gdzie w czerwcu 1913r. wzięła ślub z Małkowskim. Początkowo prowadziła tam drużynę skautek, z chwilą wybuchu I wojny światowej przejmując kierownictwo skautingu zakopiańskiego. W lutym 1915r. Małkowscy

OLGA DRAHOŃOWSKA- MAŁKOWSKA

Urodzona 1 IX 1888 w Warszawie. W czasie studiów we Wrocławiu, gdzie po raz pierwszy zetknęła się z muzyką, do późniejszego życia poświęcała się do melodii rewiowych i popularnych. Do stworzenia wierszy i melodii należą: "Wszystko, co nasie...", "Utwór ten, już jako zmieniacz nie do słowa...", "Pieśń ("Marsz Skautów"), uzyskując dużą popularność, stała się hymnem harcerskim (uprzednio tę funkcję pełniła "Rota"). W 1913r. jej drużyna wprowadziła do harcerstwa pozdrowienie "Czuwaj!". W tymże roku Drahońska ze względu na chorobę płuc przeniosta się do Zakopanego, gdzie w czerwcu 1913r. wzięła ślub z Małkowskim. Później prowadziła tam drużynę skautek, z chwilą wybuchu I wojny światowej przejmując kierownictwo skautingu zakopiańskiego. W lutym 1915r. Małkowscy

Ldr. 4648 USK/2002

zmuszeni byli wyemigrować, jako że władze austriackie wykryły gromadzoną przez skautów broń. Udali się do Anglii, a następnie do Stanów Zjednoczonych. W 1918r. Małkowska przeniosta się ponownie do Anglii, pracując do 1920 w szkole polonijnej. Do kraju wróciła dopiero dwa lata po śmierci męża (wysłany w misji wojskowej do polskich oddziałów w Odessie zginął w czasie podróży w wyniku zatonięcia statku 15 I 1919r). Przez kilka lat była nauczycielką w Szkole Gospodarstwa Domowego w Zakopanem, pozostając w dalszym ciągu ściśle związana z harcerstwem. W 1924r. pełniła funkcje komendantki obozu harcerek na I Zlocie Narodowym pod Warszawą. W 1925r. zajęła się organizacją Harcerskiej Szkoły Pracy w Sromowcach Wyżnych w Pieninach, znanej jako "Cisowy Dworek". Była to szkoła powszechna, w której stosowano eksperymentalne metody harcerskie w nauczaniu - chodziło głównie o wychowanie poprzez pracę, w tym na rzecz społeczności lokalnej (opieka sanitarna, praca kulturalno-oświatowa). W "Cisowym Dworku" mieszkały i uczyły się dzieci, które musiały przebywać w górach ze względów zdrowotnych, odbywały się tam również spotkania skautek różnych narodowości, jak międzynarodowy obóz w 1930r. czy kurs instruktorski dla Francuzek 1931r. W 1932r. Małkowska przewodniczyła VII Światowej Konferencji Skautek na Buczu, w czasie której została wybrana do Światowego Komitetu Skautek. Dwa lata później

zmuszeni byli wyemigrować, jako że władze austriackie wykryły gromadzenie przez skautów broni. Udał się do Anglii, a następnie do Stanów Zjednoczonych. W 1918r. Małkowska przeniosła się ponownie do Anglii, pracując do 1920 w szkole polonijnej. Do kraju wróciła dopiero dwa lata po śmierci męża (wystąpił w misji wojskowej do polskich oddziałów w Odessie zginął w czasie podróży w wyniku zatonięcia statku 15 I 1919r.). Przez kilka lat była nauczycielką w szkole podporządkowana Domowego w Zakopanem. Przystąpiła w dalszym ciągu ściśle związana z harcerstwem. W 1924r. pełniła funkcje komendantki przy harcerskiej na Złoty Narodowym pod Warszawą. W 1925r. została organizatorką Harcerskiej Szkoły w Szymbarku. W latach 1939-1945 w Pieninach, znana jako "Cisowa Dworku". Była to szkoła powołana do życia w celu przygotowania - eksperymentalnie metody harcerskie w warunkach - chodziło głównie o wykształcenie poprzez prace, w tym na rzecz społecznej lokalnej (opiekę sanitarną, prace kulturalno-osiwotne) w "Cisowym Dworku".

między innymi i uczyły się dzieci, które musiały przebywać w górach ze względów zdrowotnych, odbywały się tam również spotkania skautów różnych narodowości, jak między innymi obóz w 1930r. czy kurs instruktorski dla Francuzek 1931r. W 1932r. Małkowska przewodniczyła VII Światowej Konferencji Skautek na Buczcu, w czasie której została wybrana do Światowego Komitetu Skautek. Dwa lata później

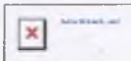

2002/1517 8791 47

otrzymała z jego ramienia polecenie przeprowadzenia studiów nad warunkami pracy żeńskich organizacji skautowych w Austrii, Czechosłowacji i Rumunii. Pod koniec września 1939r. przedostała się na zachód Europy, będąc członkiem najwyższych władz ZHP na wychodźstwie. Pracowała tam w polskich placówkach opiekuńczych, a do kraju wróciła dopiero w 1961r., gdzie po krótkim pobycie we Wrocławiu osiadła w Zakopanem. Zmarła 15 I 1979r.

[O nas](#) [Kadra drużyny](#) [Konstytucja drużyny](#)
[Rozkazy](#)
[Galeria zdjęć](#) [Kronika](#) [Lista Wszeczasów](#) [Archiwum](#)
[Historia Harcerstwa](#) [Bank Bohater](#) [Wiedza harcerska](#) [Nasze](#)
[Miasto](#)
[Bohater Drużyny](#) [Aktualności](#) [Śpiewnik](#) [Cytaty](#) [Linki](#)
[Słownik polsko-angielski](#) [Wyślij SMS](#) [Info o stronie](#)

Track

otrzymata z jego ramienia polecenie przeprowadzenia studiów nad warunkami pracy żeńskich organizacji skautowych w Austrii, Czechosłowacji i Rumunii. Pod koniec września 1937r. przedostała się na zachód Europy, będąc członkiem najwyższych władz ZHP na Wschodzie. Pracowała tam w polskich placówkach opiekuńczych, a do kraju wróciła dopiero w 1941r., gdzie po krótkim pobycie we Wrocławiu osiadła w Zakopanem. Zmarła 15 I 1979r.

Loh. 6648 L11K/2002

Harc mistrzyni Rzeczypospolitej **Olga Drahonowska-Małkowska** (ur. 1 września 1888, zm. 15 stycznia 1979) – jedna z twórczyń harcerstwa, instruktor.

Urodzona w Krzeszowicach 1 września 1888 roku. Córka Zofii, czeskiej mieszcanki i Karola, zarządcy dóbr hrabiego Potockiego w Małopolsce. Szkołę kończyła zdając tylko kolejne egzaminy w Krakowie. Po maturze wstąpiła do Konserwatorium Muzycznego we Lwowie. Tam zauważyła swój talent poetycki i rzeźbiarski. Interesowała się sportem, była instruktorką w "Sokole", działała w "Eleusis", a później, za namową Małkowskiego w "Zarzewiu", gdzie zdobyła stopień porucznika.

Latem 1911 roku we Lwowie zakłada pierwszą żeńską drużynę harcerską oraz zostaje komendantką w Naczelnej Komendzie Skautowej do 1912 roku. W marcu 1912 roku na I Zjeździe we Lwowie harcerstwo staje się organizacją abstynencką. Po tym wydarzeniu zostaje wybrana w skład Zarządu Oddziału lwowskiego Eleuterii-Wyzwolenia. Drużna Olga współtworzyła także hymn ZHP. We wrześniu 1912 roku w czasopiśmie "Skaut" ukazał się oparty na melodii "Na barykady ludu roboczy" wiersz "Marsz skautów" autorstwa Ignacego Kozińskiego. Za zgodą autora Małkowska dokonała drobnych zmian w utworze, który stał się później hymnem.

W 1913 roku udała się na leczenie do Zakopanego. Tam wzięła ślub z Andrzejem Małkowskim. Ceremonię poprowadził ksiądz Kazimierz Lutosławski, projektant krzyża harcerskiego. Po wyleczeniu nacieku w płucu Małkowska rozpoczęła działalność harcerstwa żeńskiego we Lwowie. Od momentu, gdy Andrzej Małkowski wyruszył na I wojnę światową prowadziła również drużynę męską. Podczas wojny zorganizowała także: skautową pocztę, pomoc żywną dla górąlek, ochronkę dla opuszczonych dzieci, tanią jadłodajnię dla ubogiej ludności i skautową straż porządkową pełniącą nocną służbę. Udało się jej stworzyć w Dolinie Kościeliskiej, na Hali Pyszej, w Dolinie Roztoki, w Murzasichlu i w grotach Nosala tajne składy broni, które jednak zostały wykryte przez policję austriacką w 1915 roku, po ogłoszeniu przez druha Małkowskiego niepodległości Republiki Podhalańskiej, która miała być początkiem państwa polskiego. Małkowscy musieli udać się na emigrację.

Wybierają Stany Zjednoczone, gdzie 30 października 1915 roku na świat przychodzi ich syn, Lutyk. Po roku Olga wraca z nim do Europy. W lutym 1917 roku, pod wpływem niepowodzenia planu utworzenia polskiego Legionu w Kanadzie przenosi się z Francji do Szwajcarii. Poczta neutralnego kraju odmawia dostarczania żołądka Małkowskiego, przez co Olga podejmuje pracę fizyczną w gospodarstwie ogrodniczym w Chexbres Village. Od końca 1917 roku uczy muzyki w Ecole Nouvelle, a od 1918 roku w londyńskiej szkole, którą złożyła na prośbę Polish Relief Found.

Po pewnym czasie znajduje pracę jako kustosz zbiorów w Torquay, które były przeznaczone dla Polski, gdy ta odzyska niepodległość. Uczy muzyki i wychowania fizycznego, organizuje drużyny skautów i wilcząt. W listopadzie 1921 wraca do Zakopanego. W międzyczasie w wyniku zatonięcia statku ginie Andrzej Małkowski. Drużna Olga uczy angielskiego i gimnastyki w Szkole Gospodarstwa Domowego. Prowadzi kursy języka, historii i kultury polskiej dla Ślążaczek. W 1922 roku początkuje działalność szkoły instruktorek ZHP w Kuźnicach. W 1924 roku pełniła funkcję komendantki Złotu Harcerzek w Świdrze pod Warszawą, a później polskiej

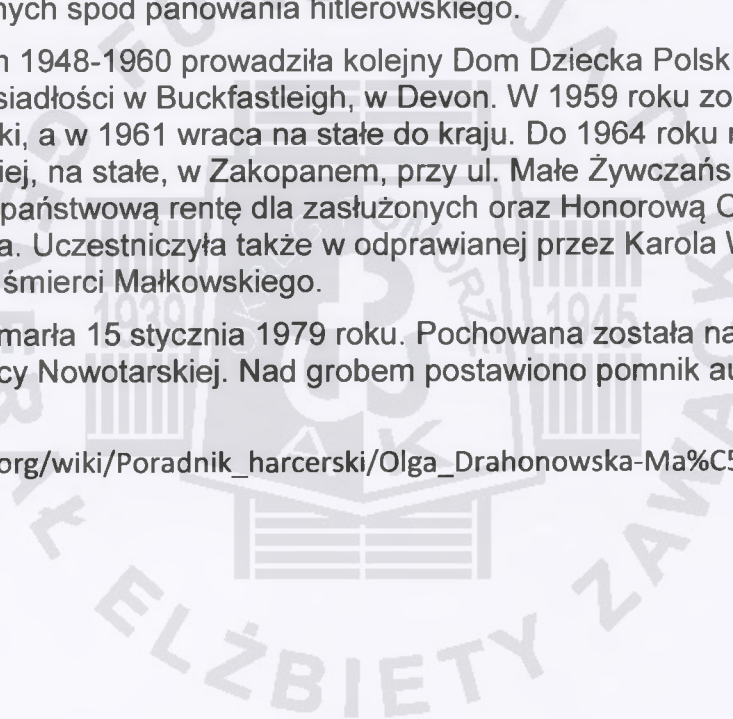
delegacji na III Światową konferencję skautek w Foxlease w Anglii. Rok później zakłada Szkołę Pracy Instruktorskiej i Pracy Harcerskiej w Sromowcach Wyżnych, którą kieruje do 1939 roku. W 1927 roku zostaje nadany jej stopień harcmistrzyni Rzeczypospolitej. Latem 1931 Olga Małkowska kierowała w Sromowcach pierwszym obozem żeńskim Studium W-F Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1932 r. prowadziła VII światową konferencję skautek na Buczu, gdzie wybrana została do Komitetu Światowego Skautek. Dwa lata później dostaje zadanie wizytacji skautek w Czechosłowacji, Austrii i Rumunii oraz zostaje delegatką w Komitecie Opieki nad Dziećmi i Młodzieżą w Lidze Narodów. W międzyczasie zdobywa odznaczenia państwowe: Krzyż Oficerski Orderu Polonia Restituta oraz Krzyż Niepodległości

W 1939 roku uchodzi z kraju do Wielkiej Brytanii w obawie, przed prześladowaniami ze strony gestapo. Zakłada Dom Dziecka Polskiego, który zostaje później przeniesiony do Szkocji do posiadłości Castlemains koło Douglas w Lanarkshire. Powstaje tam szkoła, gimnazjum, harcerstwo oraz ośrodek urlopowy dla żołnierzy. W 1942 roku zostaje przewodniczącą Komitetu Naczelnego ZHP na czas wojny. Organizuje Guides International Service - skautową służbę pomagającą dzieciom na terenach wyzwolanych spod panowania hitlerowskiego.

Po wojnie, w latach 1948-1960 prowadziła kolejny Dom Dziecka Polskiego w w Hawson Court, posiadłości w Buckfastleigh, w Devon. W 1959 roku zorganizowała wycieczkę do Polski, a w 1961 wraca na stałe do kraju. Do 1964 roku mieszka we Wrocławiu, a później, na stałe, w Zakopanem, przy ul. Małe Żywcańskie 17A. W 1966 roku dostaje państwową rentę dla zasłużonych oraz Honorową Odznakę Przyjaciela Dziecka. Uczestniczyła także w odprawianej przez Karola Wojtyłę mszy świętej w rocznicę śmierci Małkowskiego.

Olga Małkowska zmarła 15 stycznia 1979 roku. Pochowana została na zakopiańskim cmentarzu przy ulicy Nowotarskiej. Nad grobem postawiono pomnik autorstwa Henryka Berzeca

http://pl.wikibooks.org/wiki/Poradnik_harcerski/Olga_Drahonowska-Ma%C5%82kowska

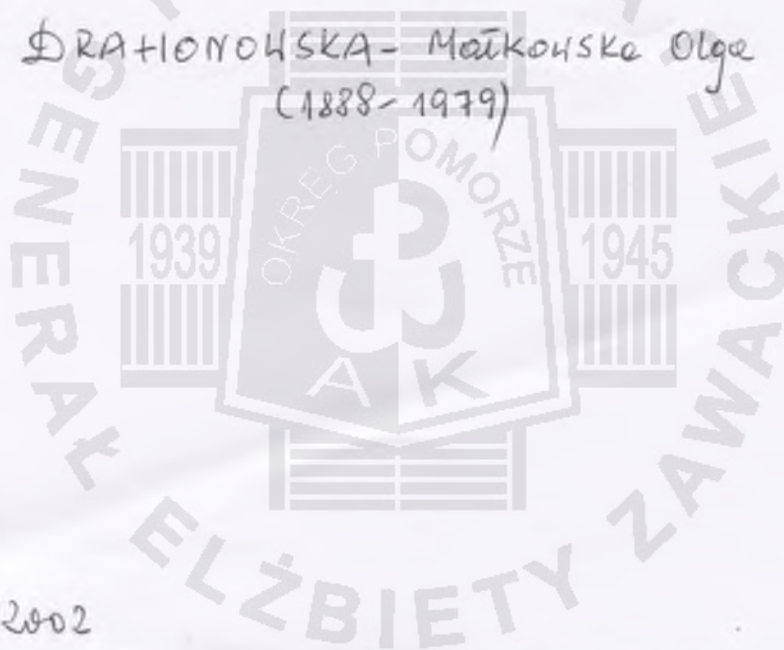
↓ Nazwiskowe karty informacyjne

2

T. 3150/USK

Herarka
Zdobane

DRATIONOWSKA - Matkowska Olga
(1888 - 1979)

17. Ruj 2002

ДРАГОМОНСКА - Маѿковска Олга

